

12. Odpoveď ministra spravodlivosti Slovenskej republiky G. Gála na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky O. Žarnaya podanú 20. septembra 2018 vo veci Slovenského národného strediska pre ľudské práva

**MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Gábor Gál
minister spravodlivosti
Slovenskej republiky

Bratislava 15. októbra 2018
Číslo: 46447/2018/13

Vážený pán poslanec,

ďakujem Vám za prejavovaný záujem o tému Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Vo svojej interpelácii kladiete otázku, či považuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) prácu Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „stredisko“) za úspešnú vo svetle informácií, ktoré ste o činnosti a hospodárení strediska uviedli. Zároveň kladiete v interpelácii otázku, čo chce ministerstvo podniknúť pre zmenu organizácie, správy a pôsobnosti strediska na zvýšenie kvality jeho práce a zmeny územnej, obsahovej a personálnej proporcionality jeho pôsobenia, ako aj aké legislatívne zmeny chce ministerstvo zabezpečiť v pôsobení správnej rady strediska, v znížení formálneho pôsobenia strediska, skvalitnenia manažmentu, skutočného zviditeľnenia a právneho pôsobenia strediska.

V odpovedi na Vaše otázky mi dovoľte uviesť, že stredisko je nezávislou inštitúciou zriadenou zákonom a ministerstvo nad ním nevykonáva žiadnu organizačnú, finančnú, ani inú formu kontroly alebo riadenia. Stredisko na svojej webovej stránke pravidelne zverejňuje podrobné záverečné správy o činnosti za predchádzajúci kalendárny rok, ako aj správy o hospodárení. Ministerstvo pôsobí voči stredisku ako gestor zákona o jeho zriadení. S otázkami týkajúcimi sa fungovania a výsledkov strediska je možné obrátiť sa aj priamo na túto inštitúciu.

Ministerstvo predložilo 1. októbra 2018 do medzirezortného pripomienkového konania návrh novely zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov. Cieľom tejto úpravy je primárne zosúladienie ustanovení zriaďovacieho zákona s požiadavkami tzv. Parížskych princípov, ktoré predstavujú medzinárodné štandardy prijaté Organizáciou spojených národov pre zriaďovanie národných ľudskoprávných inštitúcií, keďže má stredisko dlhodobo akreditovaný status B, to znamená je len čiastočne v súlade s týmito princípmi.

Súčasťou materiálu je aj analytická príloha, v ktorej sú uvedené odporúčania rôznych medzinárodných monitorovacích orgánov, ktoré nenamietajú výsledky práce strediska, ale upozorňujú na jeho

nedostatočné personálne a finančné kapacity, ktorých zabezpečenie bolo predmetom rokovaní medzi ministerstvami spravodlivosti a financií, ako aj medzi ministerstvom financií a strediskom samotným. Verím, že sa finančno-personálne kapacity strediska podarí v krátkom období posilniť v záujme zefektívnenia jeho práce.

Úlohy a činnosť ustanovenú zákonom v stredisku zabezpečuje k dnešnému dňu 16 zamestnancov, vrátane jeho regionálnych kancelárií. Vzhľadom na mandát strediska, ktorý zahŕňa monitoring dodržiavania ľudských práv v Slovenskej republike a s tým súvisiacu spoluprácu so štátnymi inštitúciami, vzdelávanie, poskytovanie odborných stanovísk a právnej pomoci v prípadoch diskriminácie, ako aj monitoring dodržiavania zásady rovného zaobchádzania a prijímania dočasných vyrovnávacích opatrení, možno považovať personálne a finančné kapacity strediska plnohodnotne zabezpečovať všetky svoje úlohy za nedostatočné.

Záujmom ministerstva aj vlády Slovenskej republiky je zabezpečiť podmienky pre efektívnu prácu strediska, ktorá má slúžiť primárne občanovi. Za týmto účelom ministerstvo navrhuje v citovanej novele zákona niekoľko zásadných zmien.

V záujme zvýšenia kvality a transparentnosti riadenia strediska sa navrhuje zavedenie verejného výberového konania na pozíciu výkonného riaditeľa, ktorého súčasťou je povinnosť predstaviť projekt riadenia. V záujme pluralizmu a depolitizácie v zložení správnej rady sa navrhuje jej nové zloženie, pričom sa špecifikujú kritériá, ktoré musia kandidáti na členov správnej rady, ako aj výkonného riaditeľa spĺňať.

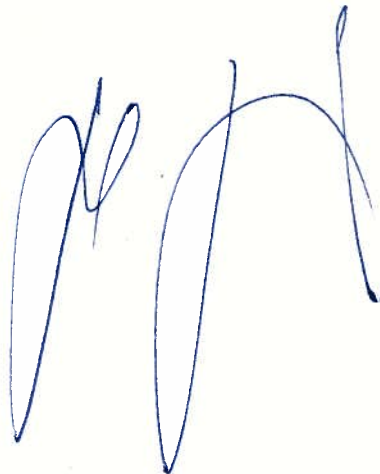
V záujme zavedenia väčšej miery parlamentnej kontroly nad činnosťou strediska sa pri výbere členov správnej rady navrhuje posudzovanie dvoch kandidátov na každé obsadzované miesto v rade Výborom Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny a zavádza sa povinnosť strediska predkladať Správu o stave dodržiavania ľudských práv vrátane oblasti nediskriminácie v Slovenskej republike Národnej rade Slovenskej republiky.

Okrem týchto zmien zameraných na riadenie strediska, obsahuje návrh novely zákona aj niekoľko úprav v oblasti samotnej činnosti strediska, napríklad špecifikáciu foriem právnej pomoci poskytovanej strediskom, špecifikáciu povinnosti vykonávať nezávislé zisťovania a zverejňovať výsledky tejto činnosti, zakotvenie spolupráce strediska s domácimi a zahraničnými inštitúciami a organizáciami pôsobiacimi v oblasti ľudských práv a v oblasti nediskriminácie a ďalšie.

Som presvedčený, že v prípade úspešného schválenia navrhovanej novely vládou Slovenskej republiky a Národnou radou Slovenskej republiky dôjde k posilneniu a skvalitneniu činnosti strediska či už v pozícii monitorovacieho orgánu v oblasti ľudských práv, alebo v rámci jeho pôsobnosti v oblasti

prevencie diskriminácie a pomoci osobám, ktoré sa domnievajú, že ich práva alebo právom chránené záujmy alebo slobody boli dotknuté nedodržaním zásady rovného zaobchádzania.

S pozdravom

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'O. Žarnay'.

Oto Žarnay

poslanec NRSR

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava